

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ  
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО

Кафедра теорії та методики фізичної

ЗАТВЕРДЖУЮ

«»2021 Р.

\_\_\_\_\_ Є.Н. Приступа

Програма підвищення кваліфікації учителів фізичної  
культури та інструкторів з фізичного виховання  
«Інклюзія у фізичному вихованні та створення безпечного  
освітнього середовища»

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована  
до затвердження на засіданні кафедри теорії та методики фізичної культури  
факультету педагогічної освіти  
(*протокол № 16 від 20 квітня 2021 р.*)

Завідувачка кафедри

І.Р. Боднар

Схвалено вченою радою ЛДУФК протокол № 5 від 27.04. 2021 р.

## I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

**Найменування:** Програма підвищення кваліфікації для учителів фізичної культури, інструкторів з фізичного виховання «**Інклюзія у фізичному вихованні та створення безпечного освітнього середовища**»

**Розробники:** д.фіз.вих і с., професор, завідувач кафедри теорії та методики фізичної культури Боднар І.Р., к.фіз.вих. і с., доцент, доцент кафедри теорії та методики фізичної культури Сороколіт Н.С., к.фіз.вих. і с., доцент, доцент кафедри теорії та методики фізичної культури Соловей А.В., к.фіз. вих. і с., доцент, доцент кафедри теорії та методики фізичної культури Ханікянц О.В.

**Мета:** науково-методичний супровід учителів фізичної культури, інструкторів з фізичного виховання з питань інклюзивної освіти; формування професійної готовності до реалізації фізичного виховання дітей з інвалідністю та створення безпечного освітнього середовища в закладах освіти.

**Напрямок:** інклюзивна освіта – 16 год; створення безпечного середовища – 14 год.

### **Завдання:**

- сформувати у слухачів усвідомлене розуміння основоположних засад інклюзивної освіти;
- сформувати навички розуміння переваг індивідуального підходу в інклюзивному навчанні;
- сформувати компетентності педагога, які необхідні для ефективної роботи з дітьми з інвалідністю;
- окреслити вимоги нормативного забезпечення щодо дотримання безпечного освітнього середовища: санітарно-гігієнічного забезпечення фізичного виховання, посадових вимог фахівця з фізичного виховання.

**Обсяг:** 30 годин.

**Форма (форми) підвищення кваліфікації:** інституційна очна та дистанційна (за бажанням слухачів)

## **Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:**

- **загальні:**

- ознайомлення з засадничими поняттями інклюзивного навчання: поняття про «інклюзію», сутність інклюзивного навчання, принципи та функції інклюзивного навчання, деонтологія інклюзивної освіти;
- ознайомлення з основними напрямками та перспективами розвитку інклюзивної освіти;
- оволодіння компетентностями, які необхідні для ефективної роботи зі здобувачами освіти з інвалідністю.

- **фахові:**

- оволодіння технологіями організації освітнього процесу з фізичного виховання з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку дітей з інвалідністю;
- оволодіння навичками створення сприятливих умов для взаємодії дітей в умовах інклюзивної освіти;
- удосконалення фахової майстерності щодо використання методик у своїй практичній роботі;
- удосконалення фахової майстерності щодо дотримання вимог безпечного освітнього середовища.

## **Місце (місця) надання освітньої послуги:**

1. Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського.
2. За місцем знаходження замовника освітніх послуг (за потребою).
3. Дистанційно (за потребою).

## **Очікувані результати навчання: учитель фізичної культури, інструктор з фізичного виховання:**

1. Розуміє основоположні засади інклюзивної освіти
2. Демонструє вміння враховувати індивідуальні запити та можливості дітей з інвалідністю у фізкультурній діяльності

3. Обирає, застосовує оптимальні форми й методи навчання на основі індивідуального підходу для оцінювання навчального поступу дітей з інвалідністю.

4. Демонструє дотримання вимог безпечного освітнього середовища.

**Вартість (у разі встановлення):** інституційна (очна та дистанційна) форма навчання – 650 грн.; оплата курсів за місцем праці замовника освітніх послуг обумовлюється в угоді про надання освітніх послуг.

**Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації:** сертифікат.

## **II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ**

**Назва спецкурсу «Інклюзія у фізичному вихованні та створення сприятливого освітнього середовища»**

**Модуль 1. Інклюзивне навчання: сутність, принципи, переваги. Значення фізичного виховання для дітей з особливими освітніми потребами**

Тема 1: Організаційне заняття.

Реєстрація учасників, ознайомлення з програмою курсів, вхідне діагностування. Укладання угод про підвищення кваліфікації. Виявлення очікувань слухачів.

Тема 2: Особливості інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти. Значення інклюзивного навчання у фізичному вихованні.

Історія виникнення терміну «інклюзія». Його значення у сучасному освітньому процесі. Теоретико-методичні, організаційні та кадрові проблеми на шляху формування інклюзивного середовища у процесі фізичного виховання. Індивідуальний підхід у фізичному вихованні школярів.

Тема 3: Сутність інклюзивного навчання. Створення інклюзивного освітнього середовища для дітей з інвалідністю.

Інклюзивна освіта, поняття, термінологія. Основні переваги інклюзивного навчання для усіх учасників освітнього процесу. Принципи інклюзивної освіти. Створення сучасного освітнього середовища, яке

забезпечить необхідні умови реалізації особливих освітніх потреб. Медична та соціальна моделі розуміння інвалідності чи особливих потреб. Нормативні документи у сфері інклюзивної освіти.

Тема 4. Принципи педагогічної деонтології як компоненту інклюзивної освіти.

Важливі аспекти педагогічної деонтології: професійна поведінка вчителя, характеристика морально-етичних норм поведінки вчителя інклюзивному середовищі, роль вчителя школи у реалізації прав і свобод дітей з інвалідністю, особливості морально-етичної поведінки вчителя в різних педагогічних ситуаціях інклюзивного середовища. Принципи педагогічної деонтології як компонента інклюзивної освіти.

## **Модуль 2. Інклюзивне фізичне виховання для осіб з інвалідністю**

Тема 5. Основи адаптивного фізичного виховання при вадах слуху та зору.

Загальні відомості про вади слуху. Вплив глухоти на стан здоров'я та рухову функцію людини. Мета, завдання та засоби адаптивного фізичного виховання при глухоті. Особливості педагогічної роботи з особами, що мають вади слуху.

Тема 6. Основи адаптивного фізичного виховання при вадах зору.

Загальні відомості про сліпоту та слабозорість. Вплив дефектів зору на стан здоров'я та рухову функцію людини. Мета, завдання та засоби адаптивного фізичного виховання при вадах зору. Особливості методики проведення та організації занять фізичними вправами при вадах зору.

Тема 7. Основи адаптивного фізичного виховання при вадах інтелекту.

Загальні відомості про розумові вади. Мета та завдання адаптивного фізичного виховання при розумових вадах. Методи та засоби адаптивного фізичного виховання при розумових вадах. Особливості методики адаптивного фізичного виховання при розумових вадах.

Тема 8. Основи адаптивного фізичного виховання при вадах опорно-рухового апарату.

Мета та завдання адаптивного фізичного виховання при станах після ампутації. Особливості використання засобів адаптивного фізичного виховання при станах після ампутації. Мета та завдання адаптивного фізичного виховання при ураженнях спинного мозку. Особливості використання засобів та методика адаптивного фізичного виховання при ураженнях спинного мозку. Загальні відомості про дитячий церебральний параліч. Мета та завдання адаптивного фізичного виховання при наслідках дитячого церебрального паралічу. Особливості використання засобів та методів адаптивного фізичного виховання при наслідках дитячого церебрального паралічу.

Тема 9. Створення інклюзивного простору в умовах функціонування системи фізичного виховання в закладах загальної середньої освіти.

Організація та проведення різних форм занять фізичними вправами в умовах інклюзивної освіти. Розроблення індивідуальних програм з фізичного виховання для осіб з інвалідністю. Засоби та методи підвищення функціонального стану сенсорних систем в умовах уроку фізичної культури.

### **Модуль 3. Сприятливе та безпечне освітнє середовище**

Тема 10. Санітарно-гігієнічні вимоги до місць проведення занять, спортивного одягу, спортивного взуття.

Санітарно-гігієнічні вимоги під час занять фізичною культурою і спортом відповідно до Санітарного Регламенту. Особливості фізичного навантаження при різних температурних режимах. Вимоги до безпечності спортивних споруд: оптимальне освітлення, провітрюваності, температури повітря, кольорової гама спортивної зали. Вимоги до спортивного одягу та взуття під час занять фізичною культурою і спортом.

Тема 11. Правила безпеки під час проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових занять.

Вимоги до спортивного івентарю та обладнання. Правила безпечної поведінки при проведенні фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів. Відповідальність вчителя фізичної культури. Особливості вимог

безпечного проведення занять з фізичного виховання в умовах пандемії Covid-19.

Тема 12. Посадові інструкції учителів фізичної культури, інструктажі з охорони праці.

Загальні вимоги до укладення посадових інструкцій та інструктажів з різних видів рухової активності. Види інструктажів. Особливості посадових інструкцій старшого вчителя фізичної культури та вчителя фізичної культури. Зміст інструкцій для занять легкою атлетикою, гімнастикою, спортивних ігор, туристичних походів та періодичність їх проведення.

Тема 13. Надання першої домедичної допомоги при ушкодженнях і травмах. Нормативні вимоги щодо розслідування нещасного випадку у закладах освіти.

Загальні положення надання першої домедичної допомоги: припинення дії травмуючих факторів, проведення найпростіших медичних заходів, вимоги до транспортування травмованого до медичного закладу. Дії вчителя фізичної культури при переохолодженнях, теплових та сонячних ударах, вивихах, ссадинах, переломах.

Алгоритм дій при нещасних випадках під час занять фізичною культурою і спортом.

**Контроль** за знаннями слухачів проводиться на основі вхідного, вихідного діагностування та оперативного контролю, який проводиться послідовно і систематично: на практичних заняттях, індивідуальне та фронтальне опитування, виконання самостійної роботи; на лекціях – експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми.

**Оцінювання** розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів.

## НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назва навчального модулю		ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МОДУЛЯ	Кількість годин		
			Лекції	Семінарські	Всього
<b>Модуль I</b>	Інклюзивне навчання: сутність, принципи, переваги. Значення фізичного виховання для дітей з інвалідністю	Організаційно-мотиваційне заняття: реєстрація учасників, ознайомлення з програмою курсів, вхідне діагностування	1	1	
		Історія виникнення терміну «інклюзія». Особливості та значення інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти.	2		
		Сутність інклюзивного навчання. Створення інклюзивного освітнього середовища для дітей інвалідністю	2		
		Принципи педагогічної деонтології як компоненту інклюзивної освіти.	2		
	<b>Разом годин на модуль</b>			<b>7</b>	<b>1</b>
<b>Модуль II</b>	Інклюзивне фізичне виховання для осіб з інвалідністю	Основи адаптивного фізичного виховання при вадах слуху	2		
		Основи адаптивного фізичного виховання при вадах зору	2		
		Основи адаптивного фізичного виховання при вадах інтелекту	2		
		Основи адаптивного фізичного виховання при вадах опорно-рухового апарату	2		
		Створення інклюзивного простору в умовах функціонування системи фізичного виховання в закладах загальної середньої освіти	1	1	
	<b>Разом годин на модуль</b>			<b>9</b>	<b>1</b>
<b>Модуль III</b>	Сприятливе та безпечне освітнє середовище	Санітарно-гігієнічні вимоги до місць проведення занять, спортивного одягу, спортивного взуття	2		
		Правила безпеки під час проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових занять	1	1	
		Посадові інструкції учителів фізичної культури, інструктажі з охорони праці	1	1	
		Надання першої домедичної допомоги при ушкодженнях і травмах. Нормативні вимоги щодо розслідування нещасного випадку у закладах освіти	2	2	
		Вихідне діагностування		2	
	<b>Разом годин на модуль</b>			<b>6</b>	<b>6</b>
<b>РАЗОМ ПО МОДУЛЯХ</b>			<b>22</b>	<b>8</b>	<b>30</b>